

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 19Csp/156/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119261597
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lucia Kuzmová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:6119261597.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou JUDr. Luciou Kuzmovou v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO: 50 094 297, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., IČO: 47 232 471, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, proti žalovaným: 1. N. B., nar. XX.X.XXXX, bytom Veľký Lapáš 442, 951 XX Veľký V., 2. B. B., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. XXX/XX, XXX 01 Nitra, o zaplatenie 9 236,74 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalovanému súd nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica v rámci upomínacieho konania žalobca žiadal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade zaplatením istiny vo výške 16 270,54 eur a úrokov z omeškania v sadzbe 5 % ročne zo sumy vo výške 15 045,64 eur od 12.4.2016 do zaplatenia titulom Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalovaným peňažné prostriedky vo výške 20 000 eur.
2. Okresný súd Banská Bystrica platobným rozkazom sp. zn. 11Up/424/2019 zo dňa 29.5.2019 žalobe v znení vyjadrenia žalobcu na základe výzvy súdu vyhovel. Žalovaní v 1. a 2. rade boli zaviazaní, aby spoločne a nerozdielne uhradili žalobcovi istinu vo výške 9 236,74 eur, úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 9 236,74 eur od 12.4.2016 do zaplatenia a žalovaní v 1. a 2. rade boli tiež zaviazaní, aby spoločne a nerozdielne zaplatili žalobcovi náhradu trov konania. Žalovanej v 1. rade bol platobný rozkaz doručený dňa 23.9.2019. Žalovaná v 1. rade odpor proti platobnému rozkazu nepodala, preto voči nej platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 9.10.2019.
3. Žalovanému v 2. rade sa platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica do vlastných rúk doručiť nepodarilo. Platobný rozkaz bol následne zrušený a vec bola postúpená Okresnému súdu Nitra, ktorý rozsudkom č. k. 19Csp/156/2020-144 zo dňa 19.4.2021 zaviazal žalovaného v 2. rade je povinnosťou zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 9 236,74 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 9 236,74 eur od 12.4.2016 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti predmetného rozsudku s tým, že táto povinnosť v rozsahu plnenia žalovanej v 1.rade uloženej platobným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 11Up/424/2019 zo dňa 29.5.2019 zaniká (I. výrok). Zároveň súd žalobcovi priznal voči žalovanému v 2. rade nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (II. výrok).
4. Voči rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 19.4.2021 podal žalovaný v 2. rade odvolanie namietajúc premlčanie žalobcovho nároku a poukazujúc na iné rozhodnutia súdov.

5. Krajský súd v Nitre uznesením č. k. 9CoCsp/27/2021-168 zo dňa 30.6.2022 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd poukázal na povinnosť súdu prvej inštancie v súlade s ustanovením § 54a Občianskeho zákonníka prihliadať na skutočnosť plynutia premlčacej doby aj bez toho, aby dlžník - spotrebiteľ vzniesol námietku premlčania. Súd prvej inštancie sa však uvedeným nezaoberal, a preto je jeho rozhodnutie predčasné.

6. Po vrátení veci odvolacím súdom súd prvej inštancie spor prejednal na pojednávaní za účasti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného v 2. rade.

7. Právny zástupca žalobcu na pojednávaní zotrval na uplatnenom nároku, o ktorom uvádzal, že premlčaný nie je a je odôvodnený. Poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/184/2019 zo dňa 15.7.2020 a sp. zn. 6Co/257/2019 zo dňa 24.11.2020 a tvrdil, že začiatok premlčacej doby plynie práve od zosplatnenia pohľadávky a nie od splátky, s ktorou sa dostal dlžník prvýkrát do omeškania viac ako tri mesiace.

8. Žalovaný v 2. rade na pojednávaní poukázal na ustanovenie § 103 Občianskeho zákonníka a tvrdil, že dlh je premlčaný, návrh na platobný rozkaz bol zo strany žalobcu podaný oneskorene 3.4.2019, lehota pre podanie žaloby začala plynúť 12.8.2015 a skončila 12.8.2018. Žaloba bola podaná po uplynutí premlčacej doby. Poukázal na rozhodnutia tunajšieho súdu sp. zn. 17Csp/92/2018 a sp. zn. 18Csp/84/2021, v ktorých veciach podal vyjadrenia a protistrana zobrala návrhy späť. Poukázal i na rozhodnutie 17Csp/317/2017, kde okresný súd žalobe vyhovel, ale krajský súd v konaní sp. zn. 7CoCsp/16/2020 rozhodol a konanie zastavil.

9. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav:

10. Zo zmluvy o úvere pôžička na bývanie, č. zmluvy 6422329188 zo dňa 27.12.2011 uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu - Poštová banka, a.s., IČO: 31 340 890, so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava ako veriteľom a žalovanými v 1. a 2. rade ako dlžníkmi vyplýva, že právny predchodca žalobcu a žalovaní v 1. a 2. rade sa dohodli na poskytnutí úveru žalovaným vo výške 20 000 eur, ktorý bol úročený úrokovou sadzbou vo výške 8,90 % ročne. Žalovaní sa zaviazali poskytnutý úver splatiť v 120 mesačných splátkach po 267,50 eur splatných k 15. dňu v mesiaci, počnúc prvou splátkou splatnou 15.2.2012. Dátum konečnej splatnosti úveru bol dojednaný ku dňu 15.1.2022. V zmluve bola uvedená RPMN vo výške 9,95 %, priemerná RPMN na trhu podľa zmluvy činila 11,66 %.

11. Z tvrdenia žalobcu, ktoré žalovaný v 2. rade nenamietal, bolo preukázané, že žalovaní poskytnutý úver riadne a včas nesplácali.

12. Z Upozornenia - výzvy na splatenie dlžnej časti úveru zo dňa 14.3.2016 vyplýva, že právny predchodca žalobcu žalovaných upozornil, že ku dňu 14.3.2016 je pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 2 094,39 eur a súčasne vyzval žalovaných na úhradu tejto sumy v lehote 15 kalendárnych dní od doručenia predmetnej výzvy. Predchodca žalobcu súčasne upozornil žalovaných na oprávnenie vyhlásiť úver predčasne splatným a žiadať od žalovaných úhradu celej úverovej pohľadávky v prípade, ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy. Z podacieho hárku vyplýva odoslanie písomnosti žalovaným dňa 15.3.2016.

13. Predchodca žalobcu ku dňu 11.4.2016 vyhlásil úver za predčasne splatný v celom rozsahu a zároveň vyčíslil dlh žalovaných sumou vo výške 16 270,54 eur a vyzval žalovaných k úhrade uvedenej sumy v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia predmetnej výzvy.

14. Z vyjadrení žalobcu vyplýva, že právny predchodca žalobcu úver zosplatnil pre nesplnenie splátky splatnej dňa 15.11.2015 s tým, že ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti dlhu už boli žalovaní v omeškani s úhradou tejto splátky viac ako 3 mesiace.

15. Aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu mal súd preukázanú na základe zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorú žalobca dňa 6.8.2018 uzavrel s pôvodným veriteľom Poštová banka, a.s.

16. Podľa § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách,

ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

17. Podľa § 54a Občianskeho zákonníka premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>> tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

18. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>> najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

19. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

20. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

21. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

22. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

23. Premlčanie je v právnej teórii charakterizované ako kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého možno odvrátiť súdnu vymáhateľnosť nároku. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 Občianskeho zákonníka <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>>. Pokiaľ ide o začiatok behu premlčacej doby, vychádza sa zásadne z toho, že možnosť uplatniť nárok na súde nastáva práve splatnosťou dlhu. Vo veci bolo dohodnuté plnenie v splátkach, to znamená, že záväzok mal zanikať postupne plnením jednotlivých splátok. V takomto prípade môže veriteľ od dlžníka žiadať vždy len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou (zročnou). Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, preto pre každú z nich plynie premlčacia doba samostatne. Zákon v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> umožňuje, aby sa veriteľ s dlžníkom dohodli, prípadne aby tak rozhodnutím určil súd, že ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh (tzv. strata výhody splátok). Veriteľ v takom prípade môže žiadať zaplatenie celého dlhu. Premlčacia doba, pokiaľ ide o celý zostávajúci dlh, začína plynúť odo dňa splatnosti nesplnenej splátky.

24. V súdnej veci žalovaní dlh zo zmluvy o úvere riadne nesplácali, preto právny predchodca žalobcu po predchádzajúcom upozornení žalovaných pristúpil k tomu, že vyhlásil predčasnú splatnosť úveru a vzniklo mu voči žalovaným právo žiadať zaplatenie celej sumy úveru naraz. V konaní nebolo sporným, že právny predchodca žalobcu dlh zosplatnil dňa 11.4.2016 pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 15.11.2015, s úhradou ktorej boli žalovaní ku dňu vyhlásenia predčasnej splatnosti v omeškaní viac ako 3 mesiace. Súd konštatuje, že podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru boli splnené, právny predchodca žalobcu úver platne zosplatnil. Pokiaľ ide o plynutie premlčacej doby, táto začala plynúť dňom splatnosti splátky, ktorá bola dôvodom pre zosplatnenie celej pohľadávky. Odo dňa splatnosti takejto splátky (v súdnej veci splátky splatnej dňa 15.11.2015) začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia lehota nielen pre konkrétnu splátku, ale pre celý dlh.

25. Žalobca v konaní poukazoval na iné rozhodnutia krajských súdov (rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/184/2019 zo dňa 15.7.2020, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn.

6Co/257/2019 zo dňa 24.11.2020) a uvádzal, že premlčacia doba plynie od zosplatnenia pohľadávky, čo bolo v danom prípade dňa 11.4.2016. S týmto tvrdením súd nesúhlasí a poukazuje na doslovné znenie ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka, ktoré uvádza, že ak sa pre nesplnenie niektorej splátky stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Uvedené ustanovenie jednoznačne vymedzuje začiatok plynutia premlčacej doby od splatnosti splátky, ktorá nebola uhradená a ktorá bola dôvodom pre zosplatnenie celej pohľadávky. Na uvedenom nič nemení ani tá skutočnosť, že v prípade dlhu zo spotrebiteľskej zmluvy je pre jeho zosplatnenie potrebné aj splnenie podmienky ustanovenej v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, teda že dlžník musí byť v omeškaní s plnením tejto splátky najmenej 3 mesiace a veriteľ ho na uplatnenie tohto práva v lehote najmenej 15 dní upozornil. Premlčacia doba pre uplatnenie práva na zaplatenie celej sumy zosplatneného úveru uplynula dňa 15.11.2018. Pretože žaloba bola na Okresný súd Banská Bystrica podaná dňa 3.4.2019, bola podaná po uplynutí premlčacej doby. Žalobcovi nie je možné premlčaný nárok priznať, a preto súd žalobu zamietol.

26. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

27. O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s citovaným zákonným ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Nárok na náhradu trov konania by mal v tomto prípade žalovaný, ktorý bol vzhľadom na rozhodnutie súdu o zamietnutí žaloby v konaní procesne úspešný v celom rozsahu. Pretože žalovaný si trovy konania neuplatnil, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Nitre. (§362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka tohto konania. (§ 127 ods. 1 a ods. 2 CSP) V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.